

Tõe Sõnumid

10. aastakäik.

Tallinnas, 1926.

Nr. 1.

Walguse poole!

„Kõndige nii kaua kui teil valgus on“.
Joan. 12, 35.

Aufartuse puudus Pühas Kirjas avaldatud põhimõtete ja õpetuste vastu on miljonisi inimesi seisukohale wiinud, kus asudes nad jumalikud tõed enestest ära tõukawad ja see patt osutub lõpetks suurema hulga hingede hukatajaks kui kõik teised patud kokkuwõetuna; sest „see on hukkamõistmine, et Walgus on tulnud maailma ja inimesed armastasid pimedust enam kui walgust; sest nende teod olid kurjad“. Joan. 3,19.

Kristusest on kirjutatud: „See oli tõsine walgus, kes walgustab kõiki inimesi, kui ta maailma sisse tulnud“. Joan. 1,9.

Igale inimlisele olemusele on tunne õigusest ja ülekohtust juure süündinud; see on mingisuguse kõlblise instinkti taoline, mis inimesele wõimaldab wahet teha hääde ja halbade põhimõtete wahel, walgus, mis sügune, kuigi see küll ainult nõrk on, kuid, kui selle eest hoolitsetakse ja selle järele käiakse, igat hinge Jumala juure juhüib. Alma selle walgusega oleks wõimata õndsaks saada; ja kui see walgus saab kustutatud ning see manitseja kangekaelse sõnakuulmatuse läbi waikimisele sunnitud, siis on see isik lootusetu olekusse jäetud.

Et meie ehiwanemad mitte walguses ei käinud, kui neil walgus oli, siis langeid nad patu sisse, tõid patu maailma ja said põhjusets, et inimesoo suure enamus paganluse pimedusesse ja ebajumala teenistusesse langes.

„Seepärast et nad Jumalat tundes teda mitte ep ole kui Jumalat austanud ega tänanud, waid on ise oma mõtlemistes tühihiseks saanud ja nende mõistmata süda on pimedaks läinud, Ja kui nemad endid arwasid targad olewat, on nemad jõledaks jaanud ja on hukkaminemata Jumala auu kaduwa inimese ja lindude ja neljajalgiste ja roomajate kuhu sarnasteks muutnud..... Kes Jumala tõe teistiti on pööranud waleks ja on austanud looma enam kui loojat... Ja otsegu nemad ep ole mitte hoolinud Jumalat õieti tundmasta, nõnda on Jumal neid ka üle annud ihe kõlwatuma meele sisse, seda tegema, mis ei sünni“. Rom. 1, 21—23. 25. 28.

Järk-järgult heitsid nad ära walguse kuni nad wiimaks ka Jumala maha jätid ja Jumal neid pidi mahajätma.

See kangekaelne tõrkumine Jumalat tunnistamast ja tema sõna kuulmast jõudis enda haripunktile Noa päiwil, kui kurjus

nõnda suureks tõusis ja uskmatus niisugusel mõddul oli lewinenud, et, kui Jumala tundmist weel osaltki alles hoida maa pääl, tarwilik oli Jumal kõik maailma elanikud pidi ärakaotama, wäljaarwatud ainult Noa ja tema perekond, kes ainsatena temale ja tõe ustawaks jäid.

Uga see kole häwitus ei hoidnud kuigi kaua inimsugu enda patudest tagasi. Suur weeuputus ununes peagi wõi eht jälle arwati harilikude loodusesündmuste sekka ja inimesed hakkasid jällegi wastupanema walgusele kuni praegusel ajal kolm neljandikku kogu inimsuost täielises paganluses effiwad ja ka weel neistki ülejäanuist, kes küll tsiwiliseeritud ja wäliselt, ilmawaateliselt, kristlased, siiski ainult wäikene osa enda ise loomu poolest tõelikud kristlased on.

Waatamata meie praegusaja kuulsa tsiwilisatsiooni ja wälise usuwormi pääle, muutub seltskond ifka pahemaks ja saab selleks ajaks kurjuse haripunktile jõudma, kui Kristus tuleb ja maailma ühes patu ja patustega arahäwitab.

Israeli ajalugu annab selleks praegusele rahwapäälwele hirmsa hoiatuse; sest „see kõik on sündinud neile ettetähendamiseks; aga see on kirjutatud meile manitsuseks, selle peale maailma ots on tulnud“. 1. Kor. 10, 11.

Kui sagedasti tõrkus ärawalitud rahwas, eht tall küll suurem walgus käes oli, kui teistel rahwastel, selles walguses käima ja langes ära Jumalast!

Nemad ei wõtnud mitte tema nõu, heitsid ära tema hoiatused ja käisid paremal meel eluste harjumuste ja wanemate suusõnaõpetuste kui Jumala sõna järele, kuni nende südamed kõwaks said ja nende walgus pimeduseks muutus; ja kui lõpeks see kauaoodatud Messias tuli, selle tulekust kõik nende prohwetid olid ettekuulutanud, siis ei tunnud nad teda mitte. Ja mis pärast mitte? —

Seepärast et tema õpetus wastuolus oli nende rabbide kirjatundmisega ja wanemate suusõnaõpetusega; seepärast et ta nende kirjawastaseid kombeid, usutalitust ja wiisid ei austanud; et ta nende salalikkude meelt noomis ja nende patte awalikuks tegi; et tema iseennast ärasalgam, patuta elu nende ahnuse ja jumalakartmatuse hukkamõistis; sellepärast et tema poolt õpetatud tõesed rahwale wõõrad olid ja elus

niisuguseid uuendusi nõudsid, mida nemad ei tahtnud ette wõtta. Tema ei olnud mitte see Messias, misugust nemad ootasid; ta ei olnud nende maitse järele ja sellepärast kõwendasid nad eneste südamed oma südametunnistuse ja weendumuse wastu ja sulgudes eneste meeled ja silmad kõikide tõenduste kohta, mis teda Messiasena ettekuulutasid, nõnda et ei kirjatoendused ega ka tema imelised teod ei suutnud neid õigele tundmisele tuua. Lõpeks täitsid nad eneste kurjuse karika ja löid enda Messija risti.

Meie imestame nende teguwiisi üle. Uga kui paljud käiwad täna nende jälgedes!

Kui paljud heidawad ära piibli ja käiwad selle asemel oma waadete ja harjumuste kui ka wanematest pärandatud suusõna õpetuse järele!

Kui paljud tõrguwad ainult sellepärast walguse wastu, et see rahwa harjumustele ja kommetele wõõras ning usuuendust nõuab! Kui paljud lämmatawad teadlikult eneste kohtlase weendumuse selle asemel, et ustaw olla ja tõe sõna kuulda!

Kui paljud tõrguwad waimlisis asjus enam teadmast kui nende wanemad teadsid! Kui paljud mõtlewad enam oma ärist, lõbustustest ja sõpradest, kui Jumalast ja hingedennistusest! Kui paljud lükkawad mõtted igaweseks eluks walmisoleku üle ifka järgmise päewa pääle, mil nende mõttes selleks parem aeg tulla, kuid mis wõib olla jäädawal hiljaks jääb!

Kui paljud teewad kõwaks enda südame ja lämmatawad ära eneste südametunnistuse, sunniwad enda sisemise hääle waitima wabanduste ja enda alatise wiivitamise ning tõe wastuseismise läbi; nemad lämmatawad seeläbi Jumala waimu noomimise eneste juures ja asetawad end seega wäljaspoole Jumala armu mõjukonda.

Alganud uus aasta pakub jälle kõigile uusi wõimalusi wabaks walikuks ja tõe järele elamiseks. Kui kaua wõib see armu aeg weel festa? Waneme seepärast Jumala kutsut tähele! Kui tema täna kutsub, siis paluge teda eneste südames aset wõtta. Kui tõe sellegi kõrwu kostab, siis õppige seda tundma ja wõtke wastu. Kui teile walgust antakse, siis käige selle sees, sest et see teile wõib olla enam iialgi ei saa paistma ja teid pimedusesse jäetakse „Kõndige, nii kaua kui teil walgus on“.

W. M. Crathers.

Kas oleme terwed eelolewal aastal?

Sünnipäewataoliselt on meile uue aasta päew kilomeetrinäitajaks, mis ütleb meile kui kaugele oleme jõudnud enda teekonnal reisijahi poole.

Möödumine sellest kilomeetrinäitajast ei ole iseenesest tõendus, et meie ka järgmise niisuguse, sest elu ei koosne piklast aastammudest.

Meie elupikkus oleneb meie eluviisist, igaastane elu moodustub igapäewasest elamisest. Kuidas meie elame ja elu maitseme, on tõesti tähtsam asjaolust, kui kaua meie elame. Veel enam—pikk iga on äraolenew õigest elamisviisist. Kõige kauemini elab see, kes elab kõige järelemõtlemalt ja kainemalt.

Hea elujärg ja pikk elu käiwad käsi-käes, ja kogu wõetuna on nad mõlemad wõimalikud. Kui õnnetusist hoiduda, on elu kaunis kindel neile, kes elada soowivad ja see on igaühe peapüüe. Asjaolu, et meie täie kindluslega eelolewasse aastasse pilku heita ei saa, ei anna mingit mõistlikku põhjust selleks, et meie seda tegema ei peaks. Tõesti, wälja minnes looduslikust eelsoolitsusest, wõidakse üsna põhimõtteliselt loota kõrge wanaduseni kestwa elu peale, mis tähendab samal ajal elamist hea terwise nautimises.

Normaalselt kuulub hea terwis inimesele. Wastukõlas paljude arwamistega ei ole haigus paratamatu nähtus paljude juures ega terwis loodusest kaasaannetatud õnnistus wäheste armualuste juures.

Ühele klassile on haigus kindel; need, kes terwisliku eluviisi põhiopetusi jatkumalt ignoreeriwad, wõiwad kindlasti teada, et warem ehk hiljem, nemad tagajärgi tunda saawad. See on piiblitõde. „Urge effige, Jumal ei lasse ennast pilgata, sest mis inimene külwab, seda tema ka leiab“. Kes iial külwab haiguse jaoks, peab paratamatult ka selle wilja leikama; haiguse seeme toob samatõulise leikuse.

Teisest küljest wõiwad need, kes alluwad terwishoiu seadustele, sama kindlasti oodata terwist. Midagi pole kindlam kui tõelu, et terwislik leikus wõib järgneda seal, kuhu terwise seemneid külwatud, sest jällegi iga seeme kaswatab oma wilja. Teikus, olgu terawilja wõi terwise leikus, oleneb külwist.

Sinu terwis oleneb enamail juhul sinust enesest. Enam kui midagi muud esi-newad tema peateguritena isiklik wastutus ja isiklikud püüded. Sinu terwisline seis-

tord on nii ligidalt ühendatud sinu isiklike eluharjumustega, et ükski ametiwõimu korraldus ega terwishoiu määrus sinule terwist anda ei wõi, kui sa ise selle jaoks ei ela.

Õtse kui aasta koosneb kolmeistsajast kuuekümnest wiest päewast, wõi nii mitmest tunnist, nii mitmest minutist, nii koosneb sinu füüsilise seisukorra kogusumma sinu elu ükifikasjust. Normaalse terwis on normaalse eluviisi tõeline saadus, korrapärase harjumuste tulemus. See harilikult ei eelda mingisuguseid erakorralisi püüdeid; tema on tingitud järgimisest kõrgis asjus terwishoiu lihtlabastele põhiopetustele.

Gesmärgi kättepuudmine

Gesmärgiks 1926 aasta jaoks olgu tõeline, järjekindel, elustaw, jõurikas terwis! Tuleb meeles pidada, et ei ole olemas mingisugust mõistet ütluse jaoks „wilets terwis“. Terwis on kas terwis ehk jälle ta ei ole seda mitte. Ära rahuldu niisuguse tundega, mis awaldub sõnades „kaunis terwe“.

Normaalne terwis ei ole mitte üksnes negatiivne, mis kaitseb isikut mingisuguse warjatud haiguse eest wõi wõitleb aktiivse haigusliku seisukorra wastu. Ülistades neid suurel määral, arendab ta kõige täielikumalt kehalist, waimlist ja moraalselt jõudu. Mitte üksnes ei tule keha harjutuse teel kõwendada, waid ka meelelisi wõimeid, lihaste tegewusi ja waimlist jõudu tuleb hästi wälja arendada, kontrolleerida ja kõige kõrgema headuse jaoks kasutada.

Paljugi on räägitud harjumuse jõust. Harilikult tähendatakse sellega moraali ja iseloomu moodustust. Kuid harjumuse põhimõtted on sama wõimukad füüsilise hea- korra asjus. Harjumus tähendab ainult meie harjunud wiisi igapäewases tegutsemises, meie igapäewast elamist. See wiis kuidas meie seisame, istume, käime, töötame, sööme, mängime ehk midagi muud teeme on meie terwisele kas kasulik ehk kahjulik. Mingisugune ebakohane tegu meie elus, wäärjamm wõi wäärnähtus, üks wõi faks forda teostatuna, ei awalda wõib olla nähtawat paha mõju, kuid harjumuseks saades wõi kordudes, mõjub ta pika peale.

Haigus, kui niisugune, on harilikult pahade eluharjumuste tulemus. Mõjuwa rawitsemise ühe peategurina esineb igaal juhul haigusepõhjuse kõrwaldamine. See tin-

Siinai poolsaar, mille kaldal ärapäastetud Israeli rahvas seisis, peale selle, kui nad punasest merest olid läbi läinud ja mis nende fooliks pidi olema nelikümend aastat, on üks kõige mahajäetumatest kohtadest maailmas. Ta on mägedega ja effiwate teede rägastikuga üle puistatud. Mägede rägastik kaswab järjest kõrge male, seni kui ta lõunapool Siinait hoopis kõrgeks tõuseb. Punase mere ja kõige madalamate mägede wahel asub üks liivalagendit; sealt algab tee aegamööda punasest kraniidist ehk hiilgawast liiwakiwist käikudega ja paitadega edasi, mis meile, põhjamaalastele wõimata ettekujutada on.

oli Israeli rahwas tähelikult ühte templisse paigutatud, mille müürid määratutest kaljudest koosnewad, mis iialgi ühegi inimese käest pole üleslaotud. Aga selle mitmekesiduse ja uudiste waheldusel ning wõdrastel läbielamistel liikus eelolew juhtiw pilwesammas pikkamisi edasi; ja kui meie neid üksteisele järgnewaid kujutusi oma filmade eest mööda weereda laseme, siis ei wõi meie selles muud nii tähtsat leida, kui seda meie korduwat elusaatust ja meie tunnistame apostel Paulusega „aga see on sündinud neile ettetähendamiseks, aga see on kirjutatud meile manitsuseks, selle peale maailma ots on tulnud“. 1. Kor. 10. 11.

Moosese julge usk

Praeguse kirjatuikiga ei taha meie seda mägede au ja ilu edasi uurida, waid jääme sinna peatama, kus Israel praegu üle punase mere tuli ja mõningad nädalad selle läheduses wiibis.

Siin algasid Israeli rahwas end edasi reisuks forraldama. Ehk küll otse öeldud ei ole, siiski pidi seisukohast waadatuna, et Israel kõige oma pudulohustega reisis, nende leeris üks lahutus forraldatud saama. Lambad ja teised kariloomad said, nii kui see uuemal ajal araablastel pruugiks on, üle maa laiali aetud, et „noore rohu maade“ pealt, millest ka Saulik laulab, toitu enesele otsida. „Pea igalpool“, ütleb uuriija Defak Stanley, on leida öredat taimestikku. Mõningais kohtades, kus kestwaid allikaid leida on, leidub ka rohuplatse. Oma suure puuduse tõttu on allikatel juur tähendus, mis meil niiske põhjamaa elanikkudel raste mõista“.

manitsuseks, selle peale maailma ots on tulnud“. 1. Kor. 10. 11.

Niisuguste rohumaade peal hoiti lambaja teiste loomade karja, kuna suurem hulk rahwast Mooseseaga edasi läks.

Niisugune imestuswääriline muudatus! Ei olnud neil enam siin kõrbes Egiptuse pidusid, laulusid ega löbustuisi kuulda. Polnud ka mitte enam seda Niilusejdest lastetud wiljarikast orgu, kus iial weest puudust ei tuntud, mille kosutusel mahlarikkad puuwiljad, melonid, küüslaugud j. t. janu eemale peletasid. Selle asemel walitjes täieline waihus... kuum ja kuiw kõrbe, nii et nad wõisid õnne tänada, kui nad ühe päewa reisu ajal ühe weeallika oleksid leidnud. Seal juures

Ta tundis seda kõrbet täpselt — tema farmi ja dudset iseloomu, tema kuiwi jõejänge, tema puuduseid kõifidele aladel, mis inimelu ülalpidamiseks tarwis läheb. Moosese teadis ka, et kui nemad põhjapoolse lähetsiwad, et see palju aega ei wõtaks et Wilistide maale jõuda, „mis ligi oli“, ja sealt elutarwiduisi wõiksid osta ehk nõuda; kuid midagi sarnast ei teata meile piha Kiri, küll aga seda, et Moosese neid meelega lõuna poole, südakõrbesse juhtis. „Ja Moosese käsits rahwa kõrkjate mere juurest edasi minna ja nemad läksid ära Suri kõrbe“. (2 Moos. 13, 17; 15, 22). Ta ei wõinud midagi teisiti teha, sest et eelolew pilwesammas seda teed läks; aga selle jumaliku juhatus peale waatamata, pidi Moosese julge usk olema, et kaks miljoni inimest otse kõrbesse juhtida.

Meil on kõigil tarwis kõrbereisu j. t. mitmesuguste eluwõitluste kõrbereisu. See tuleb meile heaks, see foolitab meid wälja rohkem Jumalaga käima. Kui meie kõrbereisul oleme, — wiltsustes, siis jätame mõnikordgi maha asju, mis meile seni armsad on olnud ja nüüd tülikas on saanud. Meie peame kõrbereisul loobuma isiklikudest mõnustest ja peame endi mustleid kõwendama wõitlustes enese mina wastu. Kannatus, wabadus, usutäiendamine on alatise kõrbereisu tagajärg, kui seda puhtasüdamega ja alandlikkusega tehakse.

Nii ka juhtis Mooses rahwahulga kõrbe-
poole, usus alludes pilwefambale.

Ufu katsumine

„Ja nad käisid kolm päewa kõrbes ja ei leidnud mitte wett“ (2 Mos. 15, 22). Esi-
mene päewareis kõrbes oli kahtlemata väga
piinarikas — ainult palaw liiw, kõrwetaw
pääfepaiste, warju- ja wee puudus. Ja
wesi mis nahklähkrites kaapas kanti, oli
foojaks ja maitsetuks muutunud.

Teine päewareis ei olnud vähem raste.
Meri oli nüüd kaugel taga ja midagi ei
olnud enam, mis kõige seda ühetoonet,
warjuta, eluta ja weeta filmapiiri oleks
wärskendand. Ja kui nad õhtul omad telgid
üles löid, oli kindlasti raste nurinat maha-
suruda, ehk oli vähemalt mure selle üle,
mis homme päew rakkus jalgele ja janune-
waile huulile juure tooma saab. Muidugi
olid ka igasugused kaafaskantawad weetaga-
warad lõppemas, kui mitte juba täieste
otfas.

Kolmas päew saabus. Wõib olla jul-
gustas Mooses, sellele teada oli, et weetii-
gid enam kaugel polnud, neid weel edasi-
astuma ja iga film waatas ahnelt kaugu-
sesse, et palmipuid ja wärsket rohelist kõige
enne filmata. Armastaja ema waatab kur-
walt kahwatawa lapse palgele, igatsetes
ootab igaiiks—juua.

Ja kui nemad selle päewa lõpu eel wii-
maks ometi kaugel weekaewu filmawad, kui
rõõmsad olid nende palged, kui tänu täis
südamed, ja nad oleksid walmis Moosesele
usaldust awaldata tema juhtimise eest.
Nende wäsimus, nende kaebamine ja nurin
oli unustatud, kui nad kiirendatud sammul
kaewule ruttasid. Aga oh häda! Kui suur
oli nende pettumus ja wiha, kui esimene
jügow lööm, nende suu mõrudusega täitis
ja nad tundsid, et see wesi joomiseks kõlb-
mata oli. Nemad olid Mara jõudnud...

Nii kaua kui wett saada ei olnud, olid
nad nurisemisest hoidunud, aga kahjuks oli
see nüüd suurem, kui wesi saadawal, kuid
kõlbmata, ja nad nurisefid: „Mis peame
jooma?“ „Nemad unustasid pea ära tema
teod“ (Laul 106, 13), ja endine kiidulaul,
mida nad punase mere ääres olid laulnud,
jõi unustatud. Lauljatest said wastuhakkajad!

Kas meie ka midagi kõrbereisuit teame?
See reis tuleb mõnikord suure peasmise
järele. Aga misugune wahe on sagedasti
siis kiituse laulude ja wäsitawa wiletsuse
wahel! Kas ka nurin? Küll sagedasti!
Wäljatulel oli nii auulik, huwitaw, õnne-

töotaw; aga see on liig raste päewast päewa
elutolmus, kiujatuste paistes, waesuse pii-
nawa rõhumise all, igapäise töö ükskõiksu-
ses edasi reisisida!.. Kõrb ei ole lapsemäng;
see peab meie kool, meie harjutuswäli, meie
wõitluskoht olema, kus meie oma suure
tulewiku jaoks waljult ja kindlalt ettewal-
mistud saame. Ja siis tulewad Marad, —
libedad pettumused, südant lõhestawad
walud, kus meie ideaalid ja kaua ehitud
plaanid purunewad. „Oh häda! parem oleks
end päewast päewa harilikult edasi weda-
nud, kui nüüd näha, et möödunud elu
asjata waew oli“, nii hüüab mõni Maras
oleja. Marasse wiiakse meid sellepärast, et
meid läbi katsuda; ehk teiste sõnadega, et
näidata, mis meis peitub. Kus on üks uue
Jerusalemma poole reisiija, kes Mara kaewu
juure ei peaks jõudma, ja seal oma libe-
date pisaratega seda libedat wett ei segaks?

Moosese abi koht

„Ja ta kiskus Jehoowa poole“, (salm 25).
Kui palju parem on Jehoowa poole hüüda,
kui rahwast laita wõi ähwardada oma ameti
mahapanemisega, wõi hädaldes maha istu,
kui see, kes oma julguse ja meeoleolu täieli-
kult kaotanud on. Igal ajajärgul on tõsised
usumehed kaebtused ja nurinad kõrwale
heitnud, ja on teadnud kelle poole hüüda,
kelle jüda igat ohkajat kuuleb ja teab.

Ribeda Mara kõrwal kaswab üks puu,
mis, kui seda wette heidetakse, wee hea-
maitselikuks ja magusaks teeb. See on ikka
nii: mürt ja wastumürt, haigus ja arsti-
mine, walu ja rõõm seisawad üksteise lähe-
duses. Sõna, mis peastab, seisab lähedal
sinu suu ja südamele. Meie ei näe mõni
ford meie aitajat enese läheduses, aga ta
on ligi. Suures pettumuses oleme nii
tegewad, et kaob julgus ja usk seda otsida,
kes wiletsust magusaks teeb; kui meie seda
teeme, saab Lunastaja meid aitama ja
Marast wälja wiima.

Elim

„Ja nemad tulid (Marast) Elimi ja
seal olid kaksteistkümmend weehallikat ja
seitsekümmend palmipuud ja nemad löid
sinna leeri üles wee juure“, (27 salm).

Elus leidub rohkem Elimi kui Marasid
ja meie lõõme ka oma leeri jenna
üles. Meil ei kasta Marasse jääda, meie
wõime palwe wäljalt seal wäljatulla ja
Elimis õnnistusrikkaid päiwi weeta. Kui
wärskendaw on nende seitsmekümne palmi
wilu! Kui magus on see wesi, niist kahe-

teistkümnest kaewust! Kui aulikud need pidad hingamise päewad! Sa ütled, sinule ei tule niisuguseid päiwi kunagi? Jah, nad tulewad. Nad tulewad igale wäsinud hingele. Ühtki kõrbereisu pole, ilma et wiimaks üks Elim ei tuleks. Tall, see hea karjane, saab teid juhtima elawa wee allikate juure, kus kõikide filmist wee pisarad ärakuwatud saawad ja reisijaid lõpuks pärliwärawaist linna sisse juhataks. Rahu tuleb tormi järele, raskuste mägede tipul on puhkejaam, reisu järel hingamine... Ta lasseb omad lambad mahabeita pehmele murule ja juhatab neid hingamise wee juure. Sellepärast „Tehke Jehoowat suureks minuga ja tõsttem tema nime ühtlasi kõrgeks!“ Laul 34. 4.

Meie peame kõrbest läbi minema, muidu ei saa meie iialgi Elimisse. Meie peame raskust kannatama, muidu ei saa meie iialgi auu kätte. Mida suurem raskus, seda magusam rahu. Pika haiguse järele on õht esimesel jalutuseläigul nii magus, nii kosutaw.

Pikk talwe lumi maalib kewadeitele kõigearmsamad wärwid. Ära jõe nurisedes Mara; tungi edasi! Meie Elim paistab juba. Looda Jumala peale, siis saad sa teda weel kiitma.

Ra alganud aastal jubib meid meie elutee kindlasti kord Maarasse, kord Elimisse. Kuid peame meeles et tee Elimi poole itkagi Marast läbi läheb ja kannatame kõik Uuel Aastal ettetulewad raskused rõõmuga. „Läki ja pööratem Jehowa poole sest... ta on meie haawad lõõnud ja ta seub meie neid finni. Ta teeb meid elawaks kahe päewaga, kolmandamal päewal finnitab ta meid, et meie tema pale ees wõime elada.

Wõtke siis tunda, nõudkem seda, et meie õpime Jehowat tundma; kui koit on ta walmis wälja tulema ja ta tuleb meile kui wihm, kui hiline wihm mis maad kastab“. Osea 6, 1—3.

F. B. Meyeri järele Ed. M.

Mara ja Elim!

Oh õnnistud Elim, kus palmid, weekaewud, —
 Su warjus ma puhkan wälja nüüd end;
 Weel eile mind Mara teel rõhusid waewad,
 Palawus, jänu, nälg piinasid mind...
 Kõiki neid siiski on kõrbeteel leida,
 Nad mõlemad asuwad liiwasel maal,
 Nad samasse orgu end wõtawad heita,
 Neid mõlemaid ümbritseb mägede wall.

Nii juhtub meil kõigil sel' reisuteel siin,
 Ja olnud see on ka alati nii:
 Õnn, õnnetus, walu, rõõm, raskus ehk piin
 Järjeste teinud on wahetusi.
 Pea raskustest Issand loob õnnistust meil,
 Pea allikast jootes ta kosutust toob,
 Meid pilwega juhatab reisude teil,
 Meil palmide warjus pea hingamist loob.

Mis soowid nüüd weel? Pea ajad ligi sõudwad
 Mil Mara ja Elim täieste kaob;
 Ja kõrbete waewad kord lõpule jõudwad, —
 Sest taewasse linna reisisiht waob.
 Oh õnnistud maa, sind kaugelt ma waatan,
 Seal igawest allikat woolamas näen,
 Oh õnnistud Eden, su rahu ma ootan,
 Kus rännaku järele puhkama jäen...

H. Bonari järele Ed. M.

Õudne enesepettus

Wäga tähtis on teada, et tõeline kristlik elu mitte mõni usund või religioon ei ole, vaid „jumalik elu“. Saadanal ei ole midagi ütelda mõnesuguse wagaduse kohta; just selle wastu, see on sagedasti tema käes tööriistaks, millega ta selleks tegem on, et inimesi nii ajalikult kui igawesti petta. Muidugi on täiesti jumalafartmata inimene temale hääks tööriistaks aga meie ei tohi ka unustada, et alati on kõigetagajärjek- tamad saadana tööriistad religioonilised inimesed olnud. Ülemad preestrid, warifeerid ja kirjatundjad löid Kristuse risti ja kuusajid esimest kogudust taga. Inkwisitsiooni isad olid kõik usuwaatelistes inimesed.

Kus iial on tõelisi kristlasi tagakiusatud, jäl leitakse ikka, et seda suuremalt jaolt usu nimel on tehtud.

Saadanal ei ole midagi selle wastu, et inimesed usuwaatelistes on — kui nad aga seejuures laia tee peale jääwad, mis hukatusesse wiib. Paljudele nende seast ütleb saadan: Wäga olla on wäga hea — üks korralik inimene peab oma usundist või religioonist lugu —; aga sa ei ela ju praegu weel taewas, waid maa peal. Siin pead sa ju muidugi waatama kuidas ja end inimeste kohaselt ülewelpead.

Küsimine ei ole mitte, kas üks inimene usklik on, waid kas Jumala põhimõtted tema sees maad leiawad ja kas ta õnnistegijat oma ärapäästjaks peab. Võib olla usklik ja siiski laial teel kõndida, mis hukatusesse wiib.

Kristus räägib isegi niisugustest inimestest, kes tema nimel on wägewaid tegusid korda saatnud, kuid kellele ta siiski peab ütleva: „Tõesti, ma ei tunne teid mitte!“ Võib end heategewuspüüete ja kristlikude tegude läbi kuulsa teha, ja siiski mitte Kristust tunda.

Jeesus, see südame tundja, ei või siiski niisuguseid tegusid õigetena tunnustada.

Niisugune elu seisab kindluseta liitwafel alusel. Kui raskete olutordade tormid, või isegi surma lained selle maja wastu lööwad, siis on selle ehituse langemine suur. Mis kasu on temal siis anahnusest aetud heategija kuulsa nimest; mis kasu on temale Jumala sõna kuulutamise annud, kui ta mitte selle järele elanud pole? Siin peitub wahel usumõttelise ja tõelise kristlase wahel. Eimesed tahawad heal meelel wagasid sõnu kuulda, teised aga püüawad tõsiselt Jumala

sõna järele elada. Ainult see, kes südamest Jumala sõna ees kummardab ja end armastuses Kristuse ette alandab, ainult see saab osa jumalikust elust.

Niisugusel inimesel on midagi muud kui ainult oma wanematest pärandatud usuwaated, temal on rahu Jumalaga ja kindel lootus igawese elu peale Jeesuse Kristuse läbi. Usuwaatelistes ilmainimesed leiawad mõne tõlise jutluse küll ilusa olewat kuid nii pea kui nad märkawad, et nad peawad oma elu muutma ja patu ning maailmaga lõpuarwed tegema, siis pöörwad nad sellest otsustawalt kõrwale.

Nemad armastawad üteldust: „Wagadusega ei pea mitte liialdatama“. Nemad nimetawad sellepärast tõelisi ja ustawaid kristlasi „liialdajateks“. misjaguste eest end hoidma peab.

Kui kord üks kirikuõpetaja, Schotimaal, surnud oli, tuli tema ajemele noor usklik mees. Tema hakkas kohe selleaegse rahwa juures maadleidwaid patte paljastama ja nende teostajaid noomima. Peale jumala-teenistuse lõppu tuli üks wana hallipeaga kirikuteener tema juure ja ütles: „Noormees, kui teie tahate, et teid siin armastataks, siis soowitan ma teile, et teie kuuljate pattusid ei puudutaks. Jutlustage alati kõikide minewikus elanud usumeeste pattusid, nende kes mõned tuhanded aastad tagasi elanud; see saab siinsetele inimestele meeldima, aga nende eneste pattude kohta ei taha nad midagi teada ja nad saawad sellepärast teie jutluseid põlgama“.

On olemas üks selge wahetegemismärk millega end alati võib läbikatjuda, kas keegi „usumõtteline ilmainimene“ või „elaw kristlane on Kellel jumaliku elu ei ole, võib ilma südametunnistuse piinata kõikugu maailma lõbustusi kaasa teha. Nende juures ei tunta wahet maailmalikude asjade ja selle wahel, mis Jumala tahtmine on.

Üks teine tundemärk on, kas tuntakse end rohkem tõeliste jumalalaste poole tammatuna, või maailma laste poole ja kolmas, kas loetakse piiblit rõõmuga või ainult selleks, et enda usulisi kohustusi täita; kas otsitakse palwes Jumalat sellepärast, et süda sellejärele igatseb, või ainult sellepärast, et oma igapäewast kohut täita.

Sellepärast on wäga tarwis end läbikatjuda, kas keegi ainult usuwaateline on,

ehk jälle tõelise, elawa usu omandaja, elu, mis on Jumalast, Jumalalapse õigus ja tõelik kristlik usk. Kõik need kellel ainult kohuse- ja pea usk on, lähewad kord igawesti kaduma. B. B.

Kõigeparem usk.

Mina ei hinda mitte minu usku, armas sõber, kui see ainult kirikus ja palwetunnil awaldub ja mitte kodus, igapäewases elus.

Kõigeparem usk maailmas on see, mis-
sugune laua juures naeratab, õmblusmasina

taga töötab ja elutoas lahke ning kannatlik on. Andke mulle usk, mis saapaid puhastab ja seda korralikult teeb, mis toitu feedab ja seda nõnda hästi feedab, et seda süüa võib, mis küünra riidet mööda ja seda mitte pool tolli lähemat ei lõika; mis ühte riidet sada küünart ära müüb ja mitte ühes-
sajümmeend korda saajaks ei nimeta, nagu seda paljud müüjad teewad. See on tõeline kristlik usk, mis kogu meie elust läbitungib.

Spurgeon.

Kas oled kristlane?

I.

Kas oled kristlane?

Sa seisma jää ja mõtle,

Mis selle nime õige tähendus?

Eks Püha Kiri selgesti ju ütle,

Et Kristus selle ainsam alustus.

Ja kõik kes tahiwad tema nime kanda,

Need peawad tema mõõdu wälja andma.

Kui sul weel puudub see, siis tea kindlaste:

Sa pole kristlane!

II.

Kas oled kristlane?

Mul luba et sult küsin:

Mikspärast nõnda nimetad sa end?

Kas usus, armastuses oled usin,

Wõi sul ehk süda tühi — usklik ainult pind?

Jää korraks wail ja mõlle järele? —

Kord tuleb aeg, võib olla ligi see,

Mil ja wõi ei sult nõutaks' kindlaste:

Kas oled kristlane?

III.

Kas oled kristlane?

Sult edasi weel küsin:

Kas Kristust armastad ja tema wendi ka?

Ka siis kui tuleb teiste nõdrust kanda,

Neil hädas ainelist ja kõlblist abi anda?

Kas Krist'i wend'e wastu nii end üles pead,

Teos, sõnas sa end teistel märgiks sead?

Tea, kui sul omakasu täidab südame:

Sa pole kristlane!

VI.

Kas oled kristlane?

Las' mind sul silmi waata,

Kas Kristus armsam sul kui kõik maailm?

Wõi on su süda tema wastu külm?

Kas Kristust kõigis asjus austad,

Ka siis, kui see eest kannatada saad?

Kui lösi see, siis wõid ta nime kanda

Ja kõigil awalikult teada anda:

Ma olen kristlane!

Südamlikum armastus maailmas

Jumala sõna on suurim ja imestus-
wäärilisem armastuse töö kirjeldus mis
kunagi kirjutatud. Temaast woolab wälja
heldus, armastus ja kaastunne patuse inim-
soo wastu. Ühestki raamatust, mis on ini-
meste poolt kirjutatud, ei wõi leida nii suurt
ennastisalgawast armastust, mille anded on
juureks kingituseks igaihele kes seda hindab.

Jumalik kaitse ümbritses küll esimest
paari Eedenis aga Jumal ei wõinud neid lan-

genud ingli kawaluste eest kaitseada, sest
wastasel korral oleks Sa murdund seaduse,
mis andis waba waliku wõimaluse esimes-
tele inimestele. Jumala tahtmine oli see,
et lõpmatu armastus oleks wõinud neile
igaweseks eestkirjaks jääda. Tema saatis nende
juure inglid, kes pidid juhutama neid õigel
teel. Saewalikud saadikud külastasid neid
sagedasti. Nad tutvustasid Adamat ja Ewat
selle märsuga, mis oli olnud taewas, —

kuidas keerub Lutfifer lahtus omaft kohast, külwas tüli seemet inglite seas, fihutas kolmanda osa ingliteft mäsfule ja lõpuks sai effinud inglitega taewast ära heidetud. Lutfifer ei loobunud mäsfuft; ta püüdis fiin maa peal endale poolehoidjaid wõita.

Uinult hea- ja kurjatundmise puu läbi wõis ta pääfeda esimeste inimeste juure. Adam ja Ewa teadsid, et nad saawad läbi katfufud. Nad pidid hoolega kaht seadust silmas pidama: nad ei tohtinud keelatud puu ümber liikuda, ja pidid alati üheskoos wiibima. Neid seadufi pidades oleks nad wõinud kiufatufele wastu seista. Kas oleks Isfand nende heaks wõinud weel rohkem teha?

Ühel päewal oli Ewa üfsinda aias. Südametunnistus käskis teda Adamat üles otfsida; kuid ta rahustas end sellega, et ta kiufajat kohe äratunneb. Ta läks edasi. Ohmatades näeb ta enda ees hea- ja kurjatundmise puud. See oli koht, kus teda tabas kawal waenlane. Ta sirutas käe keelatud wilja järele ja sõi sellest. Nüüd ruttas ta imeliku tundmisega Adama juure, kaafawõtes keelatud puuwilja. Kuid Adamat ei olnud nii ferge petta, ta sai aru mis oli juhtunud. Lemas tõusis wihane wõitlus. Ta ei suutnud otfsufele jõuda, kes pidi seisma tema tundmistele lähemal, kas Jumal, tema Looja, wõi naine. Et mitte lahkuda naisest otfsustas ta ütskõikfeks jääda Jumala wiha wastu ja hukkuda ühes naisega. Nii oli fiis furmaotfus mõistetud nende peale, feft nad ei suutnud esimest katset läbi teha. Nad ei wõinud enam nõuda Jumala armu ega halastust. Uga fiiski oli Jehoowa arm nii suur, et Ta andis oma ainufündinud Poja pandiks, et wõimaldada neile ärapäasmist.

Isa ja Poeg ei olnud kohustatud aitama seda inimesepaari, kes kaotasid igawefe elu sõnakuulmatufe pärast. Isa ja Poeg tegid püha töotufe, et anda armu läbi uut patuta elu. Jeesus pidi end ohwerdama, et ära lepitada inimeste patud. Ta pidi inimeseks faama ja õiget elu elama. See plaan oli lõpmatu armastufe tagajärg, mida inimene ei olnud ärateeninud. Nii sai lunastufe plaanile alus pandud.

Sellest ajast peale algas armastufe töö. Seda tööd põlataffe, kiufataffe taga, tõugataffe ära, kuid kõige peale waatamata jattab Jumal seda tööd, et päästa mõndagi Adama järeltulejaist.

Rõõlumata armastus

Tuhat wiiesaja aasta jookful, Adamast weeuputuseni, sai inimfugu wäga kurjaks. Inimeste läbi, nagu Set ja Enof, manitfes Jumal patufeid. Adam elas kuni Noa isa Leemekini. Edeni aed jäi maa peale kuni weeuputuseni. Wõis näha ingliti, kes walwas teed elupuu juure. Waatamata nende elawate näituste peale, mis tõendasid inimese langemist, ja ka hoolimata Jumala meeste manitfufest, kaswa patt nii suureks et iga inimese mõte oli kuri. Jumal pani piiri selle kurjufe kaswamisele. Kui inimfugu oleks seda kurja elu edasi elanud, fiis oleks patuste arv määratu suureks kaswanud; sellepärast häwitas Jumal neid ära, kes ei wõtnud tema heldust ja armastust wastu.

Nii kestab armu töö läbi Wana ja Uue Testamendi. Jumala läbikäimine Juda ja teiste rahwastega on üks lõpmatu armastus. Nelifada aastat kannatas Jumal Amalefikudega ja kui enam ei olnud lootust nende päästmiseks, andis Ta käsu neid häwitada. Pifem katseaeg oleks olnud needmiseks neile ja nende naabritele. Meie imestame Jumala pika- meele, kannatufe ja wäsimata katsete üle Gebrea rahwast päästa. Kui palju prohweete ei ole ta neile saatnud. Kui palju ta seda rahwast ei ole manitfenud! Kuid kõik asjata. Rahwas langes patu fisse ja sai laiali pillatud, feft ta ei walinud ärapeasmise teed.

Siis, kui aeg täis sai, ilmus Jeesus nende hulka. Sündmisest surmani kannatas Ta saatana kiufatuste all. Tema oli waeefemateft waeefem; tal ei olnud paika kaha wõis pea panna. Ta sai saatana poolt teotatud. Waenlane kallast Tema pea peale oma wiha. Saatan ei jätnud ühtki abindu tarwitamata, et Kristust igawefeks häwitada. Kannatufe teed käis ta üfsi. Lõpeks ei suutnud ta seda walu wälja kannatada ja arwas et Isa on temast oma pale ärapäöranud. Ta suri igaihe eest. Taewaminemisest peale walmistab ta eluafemeid ärapäüftetuile. Ta palub taewa templis patuste eest. Kõik tema aeg on pühendatud inimfoo ülestõstmiseks ja teenimiseks. Mis on see enefe ohwerdamise jõud? — Uinult armastus. Kes ei armastaks niifugust sõpra? Ta tahab ka sinu armastufe ofaline olla. Ta tahab olla sinu sõber. Ta tahab sinu elu pühitfeda ja fu üle walwata. Kas sa tahad käia tema teede peal?

Richard Farley.

Noorsoo osakond

Õit

Kui Peetrus astus laewast välja, et läheneda Jeesusele, kõndis ta rahulikult wee pinnal niikaua, kui ta suutis pidada oma filmi oma jumaliku Meistri peal. Nähes, et tuul oli wali ning waadeldes metsikuid laineid, mõtles ta hukkumise peale, siis hakkas ta wajuma. Ta oleks kadunud, kui tal oleks puudunud ust hüüdmiseks: „Issand, aita mind!“

Paljud noored inimesed püüavad kõndida kõikuwatel, truudusetu ilmaelu lainel. Esiteks sammuvad nad ettewaatlikult. Nad ei mõtle minna edasi teades, et hädadoht ootab neid ees. Aga nad anduwad ikka rohkem ja rohkem kõisugustele mugavustele, toredustele ja lõbutsemisele; wõib olla saawad nad raha- ning auahneteks ja tihti on sarnased isikud iseenestega läiesti rahul; nad eemalduwad järjekindlalt kristlikust seltskonnast ja ristiusu mõjust ning palwe päästewast wõimeist. Nad jätawad hooletusse hingamispäewa pühitsemise ja Piibli uurimise ning ei walwa. Sellega wajuwad nad alatasa sügawamale nendesse kõikuwatesse, muutlikudesse laintesse, mille pinnal nad otjustasid käia. Nad muutuwad ilmalikkudeks ja unustawad igawiku tõe, tegusedes asjade kallal, millised ei rahulda iialgi nende hinge. Muuseas saawad nad rahutuks. Mure ja kartuse pilwed koguwad nende ümber — nad saawad aru, et nad langewad kuristikku, mäherdusel pole põhja. Nad astuwad tormidele wastu, misuguseid pole wõimalik kohata ühelgi surelikul. Nende südameid täidab hirm, pillase pimeduse pärast, mida nad näewad lähenemas. Kui nad waid hüüaks nii kui Peetrus: „Issand aita mind!“ tunneks nad kohe Jeesuse kätt oma läheduses. Ta tõstaks nad tormijest merest ja asetaks kindlale kaldale.

Kahjuks aga ei waata waldaw enamis sarnastest isikutest Jeesuse peale oma hädas ja kurbuses. Nad waatawad ilma poole, et leida sealt toetust ning wajuwad sügawamasse muresse. Nad waatawad ilmasse igatsedes sealt rõõmu, kuid nad on durnetumad. Nad otsiwad ilmast walgust, kuid neid

kistakse weel sügawamasse pimedusse. Nad püüawad leida ilma lootust — wastu kajak aga meeleheitmine. Ilin ei suuda neile midagi pakkuda!

Ühel külmal kestlalwe ööl pidin ma tõusma woodilt, et käia 10 miili pikkust lumist teed, mis wiis ühe nooremehe poole, kes oli wajumas sügawatesse surma woogudesse. Tema oli kakskümmend aastat wana. Ta oli ennemalt hingamise päewa kooli õpilane ja hiljem wõttis osa ewangelijumi tööst. Ta teadis kõik õndsaksaamise kohta aga ta oli katkestanud kogu endiste aastate õnnistawa inspiratsiooni — ta oli sattunud halwade sõbrade mõju alla; nüüd pidi ta surema ilma lootuseta. Inimene, keda saadeti mind kutsuma, oli üks nendest, kes aitas sel noorelmehele seada oma sammud pimeduseteede suunas. Seda noortmeest tagasi juhtida walguse juure oli tal wõimata.

Surmawoodi ees seistes andsin sellele nooremehele nõu waadata Jeesuse peale kuid ta metsik, rahutu film ei suutnud leida Päästjat läbi pimeduse, mis oli kogunud ta ümber. Ma soowitasin, et ta jostistaks waid lühikese palwe: „Issand aita mind!“ Tema raske hoigamine wastas ainult: „Liig hilja, liig hilja!“ Ta wajus mõteisse kuni surmawarjud linglesid tema üle. Ühtki sõna ega märguannet lootusest ei ilmunud ta surewailt huulilt.

Teel tagasi koju poole, kui tähed särasid osawõtmatult talwehommiku taewast ja kiilm põhjatuul sahistas puu okste wahel, wõisin ma kuulda selle sahina seest kurbi, meeleheitlikke sõnu: „Liig hilja, liig hilja!“

Mina mõtlesin, kui palju on neid, kellel on tarwis iga päew palwetada, nii kui palwetas kord lainetes wajuja jünger: „Issand hoi mind wajumast ilmalikkuse ja kiusatuste merde; hoi mind salgamast Kristust, mu Päästjat. Hoi mind, et ma ei annaks oma südame, oma elu ega oma hinge maailma laduwate asjade heaks. Hoi mind lõpuks wajumast sügawaisse surma laintesse ilma lootuseta mis on iga hinge ankur.“

Jällegi oli kord läbielu jelles samas linnas ühel suweohtupoolel. Mind kutsuti külastama üht surijat meest. Ma astusin kiirel

Jammul teele, et digeks ajaks kohale jõuda. Warsti paistis eemalt wäike, alatu majake. Ma lähenefin temale, astufin üle kõrge läwe madalasse hurtkusse ning kõnelesin temast, kes oli taewa walgus ja lootus maa peal. Waatamata, et surija oli ägedas palawikus wõis ta siiski teatada, kas kae surumiseega wõi muul wiisil, et fogu ta lootus oli Kristuses.

Tema kaotas rääkimiswõime, aga ta kirjutas kiwitahwlikelele wärisewa käega mõnda lauset. Mina waatlesin tõsiselt neid korratud ridu ilma, et oleks neist aru saanud. Restmine sõna oli dige suur, kuid segane. Ta kirjutas wiimase weel kord ja kaunis selgesti: „WÕIT!“ See oli ta wiimane wäewanägemine, ning sellest oli küll. Ma wõisin nüüd selgesti lugeda terwet lauset: „Tänu olgu Jumalale, kes annab meile wõidu Jeesuse Kristuse, meie õnnistegija läbi“.

Ent hull aastaid pärast seda, mu hingeliste konfliktide hetkeil, süüdati mu ust uuesti, uus elu algas, mu närffind süda omas uue jõu, tuletades meele sõna, mida kirjutas sureja käsi — wõit.

Wõitu wõime saada ainult meie Issanda, Jeesuse Kristuse läbi.

Koju jõudes kuuldus mulle läheduses olewa weefose kohinast ja päewakärawast wastukajana sõna: „Wõit!“

Ingliskeelest Mutty.

Noortele järelemõtlemiseks

Inimesed, kelledele meie kõigeenam wõlg-neme, ei tuleta meile ialgi meie wõlga meele. Nemad ei saada meile arweid ega nõua ka sisse taju.

Meie maitfeme mõnusufti, mis meie praegusest mõistewõimest üleikäiwad; meile antakse salaja osa tarkusest, kui meie oleme selja pööranud; meie jalgu juhitate ja meie ei teagi kuidas; meid kaitsetakse kahju, häbi ja wiletsuse eest; meid tõstetakse üle taljustest kohtest ja kantakse kaugele õladel, mis sagedasti enam wäsinud on kui meie omad ja meie wõtame kõik selle ande kui iseene-sestmõistetawa asja wastu.

Kui meie siis ühel päewal oleme mees-teks sirgunud ja peame maailmas ükfinda oma ette kõige eest, mis tarwilik, hääd seisma, siis alles waatame äkki ümber ja leiame üllatawast kui suured kõik need nähtawasti weikesed asjad olid ja kui palju need julgust ning eneseohwerduft nõudsid, mida noorfugu nii mõtlematast enda wane-

matelt wastu wõtab. Meile ei anta ialgi wõlaarwet, waid meie leiame neid sagedasti alles siis kui juba hilja on.

Miks pärast kirjutan ma seda? Sellepärast et ma selle pääle mõtlen, kui palju ma oma wanematele wõlgnen.

Hiljuti püüdsin ma teha ülewaadet enda elu kohta, et oma wõla ükfindasju kindlaks-määrata. Minu isat ei ole mitte siin, et ta mind selles aitaks; ta ei ole mitte minult seda kapitali tagasi nõudnud, mida ta minu pääle on kulutanud. Mina maksin temal palju ja tema andis mulle kõik ilma nuri-semata ja kurtmata. Päew-päewast kaswas minu wõlg, ilma et ma seda ise teadsin. Ma ei teadnud mitte, kui palju ma temale maksin ja kui hoolikalt ta pidi minu pärast töötama. Kuid mina mõistsin alles siis, kui hilja oli, kui suur tema tarkus ja kui laialdane tema ohwrimeelsus oli.

Minu isa wõttis mind kord enesega ühes oma äriruumi, kus tema oli palju aastaid raamatupidajana töötanud.

Mina mäletan, et ma olin uudishimuline, nii kui kõik wäikesed poisikesed, kuid tema ei rahustanud end mitte sellega, waid püüdis mulle seeläbi põhjapanewat õpetust anda. See ei olnud küll midagi isäralikku, sest paljud isad wõtawad eneste poegi töökohtadesse kaasa; kuid minu isa pidas sääl juures ühte kindlat sihti filmas.

Koju minnes rääkisime ühestoos nende inimeste üle, keda sääl olles nägime. Isa küsis, kas see wanahärra ka mulle meeldis, kes minuga oli kõnelema.

Minult jaatawat wastust saades ütles ta: „See mees oli ka kord niisugune poisi-fene kui sinagi ja kui tema tööle hakkas, oli ta hoolas, lahke ja sõnakumulelik kõikide wastu. Hoolikalt edasi püüdes jõudis ta oma elujärjega ikka kõrgemale ja nüüd on ta selle suure wabriku juhataja, missugust sa nägid. Et ta hää mees on, siis armastawad ka kõik töölised teda.“

Wõta temast ja teistest niisugustest ees-tuju ja sa ei saa ialgi pahale teele kal-duma“.

See juhtumine jättis wägewa mulje minu pääle, mis ka minu isa eesmärk oli olnudki. Ta juhtis minu tähelepanu alati tähtfate meeste pääle, keda ma pidin tundma õppima ja andis mulle nende üle seletusi. Tema püüdis ikka mulle teiste häid omadusi meeletuletada ja juhtis minu tähelepanu nende pääle, kellelt mina midagi õppida wõisin. Kui ta aga mõnda halba ja pahas kuulsuses isikut nägi, siis jutustas ta ka

mulle, kuidas need isikud pahale teele sat-
tunud olid. Nõnda õpetas ta mulle, mis-
suguseid põhimõtteid ma pidin omandama
ja misuguste eest hoidma.

Rogu oma wanemate hooletannet ja ju-
hatust üllesarwates, ei suuda ma seda küll-
last kõrgelt hinnata. Kõige selle eest ei ole
aga nemad mulle mingisugugi arwet esita-
nud ega tasu nõudnud.

Lugejad — noored — kas olete selle poja
mõtetega ühel nõul ja kas hindate wane-
mate häättegusid?

Ühe isa jõulufink oma pojale

Eile oli mul reisufeltfilisets üks wäga
rikas mees — temal on rohkem sadatuhan-
deid, kui paljudel meist tuhandeid.

Kui ta minult küsis, kas ma ehk ta näha
tahaksin, mis tema oma kümneaastase po-
jale jõuluks finkida mõtleb ja kui ta seejuu-
res oma kuldilustustega rahatasku awas,
siis mõtlesin ma loomulikult kõige ennem
mõne kallihinnalise pangatšheki pääle.

„Oh, kui hääl meelel kingisin ka mina
oma pojale mõne suurema summa, seda
mõnda panka hoiule pannes“, mõtlesin mina
seejuures iseeneses.

Kuid kujutage ette minu pettumust, kui
tema mulle ühe paberiribakese ulatas ja
ma selle pealt lugesin sõnad: „Mates sel-
lest kuupäewast ühe aasta jooksul luban
mina oma pojale... igal päewal üks tund
oma ajast ja igal pühapäewal kaks tundi.

Mina töotan, et ma loik selle aja temale
pühendan ja seda ühegi löbu ega ärias-
jade läbi ei lühenda“. Järgnes isa allkiri.

Ma mõtlesin, mida küll mõtleb see poeg
kui ta selle kingi wastu wõtab ja loeb.

Kui poisifene wõib ta ehk alguses selle
kingi wäärtust küsitawaks teha ja sellest
üldse wähe lugu pidada. Kui aga isa oma
lubadust ustawalt täidab, saab poeg peagi
mõistma, et tema isa temale kõigewäärtus-
lise kingi on annud.

Isa jutustas ka, mis teda niisugusele
ettewõttele on õhutanud. Ta ütles:

„Siljuti tuli üks noormees minu juure
ja palus tööd. Ma tundsin seda perekonda
juba palju aastaid; sel oli üks wäga ees-
kujulik isa. Müüd on tema poeg hoopis ala-
tule järjele sattunud. Kui ma temalt küsisin,
kuidas ta niisugusele seisukohale on lange-
nud, pealegi weel kui noormees, kellel nii-
sugune hoolas ärimees isaks oli? Seda kuul-

des hakkas ta nutma kui wäikene laps ja
ütles:

„Minu isa pidi tõesti üks hea mees
olema olnud, kuid kahjuks olen ma seda
ainult teiste käest kuulnud. Tema oli alati
nõnda oma äriaga tegewuses, et tal minu
jaoks sugugi aega üle ei jäänud; ma ei ole
teda iialgi hea sõbrana ega selfilifena tun-
nud, waid ainult mehena, kes minu arweid
maksis“.

Selle nooremehe jutustamist kuulates
paistis, kui oleks ta oma sõnadega minust
pildi maalinud. Mina olen pea alati oma
äriasjadega nõnda ametis olnud, et mul nende
asjade jaoks sugugi pole aega olnud, mis-
sugustega minu poeg mu poole pööras.
Mina ei ole iialgi temale selfimeheks ega
sõbraks olnud, waid ainult üllespidajaks.
See mõte tabas mind walguna ja häbipuna
tõusis mulle palgesse. Ma andsin sellele
nooremehele tööd ja tema täitis oma ülles-
andeid paremini, kui seda keegi mulle teinud.

Aratundes, kui palju ma oma pojale
wõlgnen, peaksin ma weel enamgi oma ajast
oma pojale pühendama, kui ma töotanud
olen“.

Alles siis mõistsin ma, mikspärast see
isa oma pojale niisuguse kingituse tahtis
teha. See pani ta mind ennast mu laste
ja minu wahekorra üle järele mõtlema. Lu-
gejad, kas see ei põhjusta ka meid järele-
mõtlemise wahekorra üle meie perekonna liik-
metega?

L. M. Hodges.

Sakkeus

Kirjeldus Sakkeuse elust on antud meile
kasulikult õppetükiks, wõimaldades meile
Seesusega ligemat tutwust. See õpetükk
piiblist wõimaldab meile täpsema kujutuse
rahwa klassist, kes elawad warandusliselt
jõukal tafapinnal — külluses ja ometigi ei
rahulda see inimese südame hingelisi waja-
dusi. Ehk küll Sakkeus kasutas häid elutin-
gimisi — olles auustatud inimestest ja seal-
juures pealegi rikas, ometigi ei tunnud ta
ennast õnnelikuna ja rahuldatuna. Ei,
tema rikkus ega seisukoht ei wõinud süda-
mele anda seda, mida tema otsis ja piüdis.

Ta nägi kõige maisse tühjust ja kaduwust
ning mõistis, et auu ja rikkus on möödu-
wad ja ta süda jänunes kõrgema rahu ja
ühenduse järele Jumalaga. Jumala waim
töötas tema südames, selle järeldusel wõt-
siwad mõtted wastupidise sihtjoone kõige
maailmliku wastu. Et ta Juuda rahwusest oli
siis ei olnud jumalikud tõutused, iseäranis

Kristuse teise tulemise üle, temale mitte wõõrad. Kuuldes Kristuse õpetustest ja tegudest, tuli ta kindlale otsusele, et tema (Jeesus) on see tõtatud Messias ja tema püüdis Jeesust näha saada. Luf. 19, 3—4.

Misugune wäljaastumine ühe kõrgema ametniku poolt oli üsna erinew, mis kõigile silma puutus. Aga Sakkus ei kartnud waewa ega naeru; ta soov, Jeesust näha, kaalus kangelst üle kõik tarkustused mis teda piirasid. Tema kasutas parajat filmapilku, juhust, ja et Jeesust näha saada. Ja Jeesus, nähes Sakkuse püüdlikkust, ei läinud mitte temast mööda. Jeesus kutsus Sakkuse enese juure ja lubas tema juure sisse minna. Ja ehk Jeesus küll möödaminew teekäija oli, siin leidis tema küllalt aega et Sakkuse juurde sisse minna; „ja Sakkus wõttis teda rõõmuga wastu“.

Misugune auu, misugune tasu oli näidatud sellele inimesele! Suures rahwa hulgas, kes Jeesuse järel käis, ei wäärinud ükski seda auu kui Sakkus. Kui wähe saiwad nemad aru Jeesuse missionist on juba sellest näha, et nemad hakkasid nurisema „tema on ühe patuse mehe juures sees käinud“.

Kui Sakkus astus pühalikusse ühendusesse Jeesusega, selgines temale kõik patu wõimused ja tema südamel soov oli juba edaspidi õiguses käia ja täita Jumala tahtmist. Jeesus ütles temale: „Täna on sellenimelise kojale õnnistus tulnud...“ Nõnda sai Sakkus peastetud ja wastu wõetud Jumala pojaks.

Kristus tegi temale seda wõimalikuks mille poole Sakkus igatsedes püüdis. Sest saadik ei lootnud tema enam ilmaliku au ja rikkuse peale. Aga püha Waim jäi taewase päranduse pandiks südamesse.

Kas ei ole meil noortel mingit õpetust Sakkuse loost? Igaks võib seda jälgida.

Kui palju häid juhu si jätame meie kasutamata? Kui palju lohtame meie igapäew kallihinnaliste wõimalustega et uuendada ühendust Kristusega.

Jällegi on kätte jõudnud uus aasta mis meile kõigile midagi uut oma saladuslikes rüpes warjab.

Uus aasta esitab meile palju igasuguseid wõimalusi häid kui halbu, kasulikke kui kahjulikke. Meile on walikuks täieline wabadus jätud. Mida tahame walida ja misuguseid wõimalusi kasutada? Kuidas meie küll, nõnda lõikus.

„Seepärast noored, wennad kui ded, olge seda usinamad oma kutsumist ja ärawalitse-

mist kinnitama, sest kui teie seda teete, siis ei komista teie üal“. 3. Peetr. 1, 10.

A. Roose.

Kõrgem ideaal inimesele

Koorusaeg on ideaalide aeg. See aeg on noorte iseäralik eesõiguste aeg. Kus ideaale õhutatakse, jääb ka lootus ja julgus elawaks seda kätte saada. Ainult alawäärtuslistel noortel ei ole ideaale. Misugune noor inimene awaldata halatsemiswäärikest ilmet; tema eluaeg möödub sipeldes alatise, ühetaolise elukoorma all, ilma ühegi elustawa hoota; tema süda ei ole üal täidetud hõõguwast waimustusest kõrgemate asjade ja eesmärkide üle.

Ideaal nõuab usku. Sõjawäe juht, kes oma sõjawäe wõimusesse ei usu, on seega juba lahingu kaotanud ja ei kõlba oma koha peale. Kõneleja, kes oma tõendusandmete mõjuawalduksesse ei usu, teeb hästi, kui ta üldse kõnetoolile ei asu. Ideaal tahab olla inimesele kõigeülemaks asjaks ja nõuab ka sellepärast tema kättesaamiseks kõikide, inimese pärast olevate, jõudude pingutamist. Ainult see usk, misugune oma lõpulisel wõidu päale kindel on, võib nõnda palju energiat awaldata.

Et inimene oma ideaalis kõigeülemat ja ihaldamiswäärikest näeb, siis aitab eesmärgile püüdmine teda üle kõikidest raskustest ja tarkustest.

Ideaal tõstab seega inimest, et ta teda iseennastäratsalgama mõjutab teda ühe teatud auksaale üle igapäewaste wäikluse tõstab.

Kuid siiski iga ideaal ei tõsta inimest. On ka palju wale ideaale, mis alandawad. Enamjagu praegusaja inimestest järgiwad ebawalguks, mis neid hirmsasse kuristikku juhivad, kust neil wäga raske õigete teele tagasi pääseda.

„Mõne meekest on tee õige, aga selle wiimne ots on surma teed“. Op. s. 16, 25.

Kui kurb, üht terwet inimest oma tarkusega ja wõimusega, enda meelsuse ja tundmuste rikkusega, oma sifemise ja wälimise tugewusega õhwerdada ideaalidele, misugused seda wäärt pole ja mille järeldus ainult sinu enese rusudeksmuutumine on! Ja seda kõike võib weel kõige parema eesmärgiga silmis korda saata. See tulisehingeline Paulus kiusas kord taga ilmsüütuid inimesi nende awaliku usu pärast ja mõt-

Ies, et ta seega Jumale hääd meelt valmistas. Üks iseäralik tulidus usu ja tõe eest.

Nii näeme, et on tarwis iga ideaali tõst wäärtust läbiatsuda, enne kui sellele andume.

Kui leiame, et see meile anda ei wõi, mida ta tootab, siis on ta üks pettepill. Siis on selle ideaali wäline ilu filmatirjaline, et seega tema õiget iseloomu warjata.

Olgu haridus, kunst, omandus, kehailudus ehk muud — kõik ideaalid peaksid tõeliselt ainult teed täielisele õnnele olema, kuigi need wähest wastupidi suunas jooksewad.

Kui oleks eelnimetatud ideaale walides üksainuski inimene õnnelikusele jõuduud, siis ei astuks järeletulijad kindlasti mitte enam nõnda mitmesuguseid teesid selleks, et õnnelikuks saada.

Isegi suurwaimud inimlaste seas, kes kõrgemate inimliste ideaalide poole püüdsid, pidid tunnistama, kui wäga wähe need neile wõisid rahuldust pakkuda.

Michel Angelo laulis oma kõrgewanduskisil päiwil, tagasiwaadates oma elu pääle:

Ei maailmine ega kwiiseraiumine wai-gista minu igatsust, waid ainult armastus, mis sugune — ta surma kartmata — ristilt meile käd wastu firutab“.

Armas sõber, kes sa weel noorusaastais oled, kasuta selle mehe läbi elu. Wali omale eluideaalina lohe õige isik: Jeesus Kristus, see kõigewägewam ilmuwus kahe aastatuhande festel, kes igas enda seisuforras aukartlikke imestajaid leidis. Üst selle ideaalisse ei ole weel iialgi kedagi petnud. Paulus, see tulin-geline wariseer ja tagakusaja, on kõik, mis temale esiteks kasuks paistis, selle ideaali eest pärast kahjuts arwanud. Wil. 3, 8. Wai-mustus selle kõrgema ideaali pärast lasi temale kõik eluraskused kergeks saada.

Waatleme tõelikkuse, kallimeelsuse, ilu-suse ja puhtuse kõrgustikke, siis saab kõik, mis kaunis ja ülew, jumalikust täiuse allikast wäljawoolawana ilmuma.

Miks ei peaks meie siis otsekohe õigest allikast rüüpama ja fäält oma janu kustutama?

„Aga kes iial saab joonust sest weest, mis mina temale annan“, ütleb Kristus, „tema ei janune mitte, ei igawesti; waid see wesi, mis mina temale annan, saab tema sees wee kaewuts, mis oowab igawese ilusse“. Joan. 4, 14.

Mõttekujutuse mõju

Tõlkinud: Ernst Eller

Suur on mõju, mida hing ehk waim teha peale awaldab. Mõttekujutus on aga niisugune mõjund, mis inimese hingeelus suurt osa etendab. Meie mõtted moodustawad teatud närwienergiat, mis omakorda ergutab teatud kehasolewaid närmeid. Wiimased esitawad nõret (mahl, mida nääre produtseerib. S. t.), mida teduslikult harmoonideks, s. o. ärritajaks nimetatakse. Harmoonid sattuwad keresse ning ergutgwad üsksuid elundeid tegewusele.

Nii on teha hea kääkäigule tähtis head rõõmsad mõtted, sest wiimased awaldawad teha mahlade peale head mõju. Sellele wastandina tekitawad pahad mõtted ja ettekujutused häireid inimese kehas, mis oma intensiivsuse tõttu wõiwad elufardetawaks muutuda. Millist mõju ettekujutus teha peale awaldada suudab, firjutab üks inglise ajafiri:

Keegi wagunisaatja Siberi raudteel, keda kõrgemata ühe waguni külmetusruumi lufutati, lamas põrandal kangen ja külmana pärast rongi päralejõudmist ning waguni-ukse awamist. Ta oli surnud. Seina peale oli ta kriidiga oma piinarikkaid kannatusi kirjeldanud ning lõpuks oli nõrkewa käega tähendanud: „Suren. Elage hästi!“ Oma piirita imeks tegid aga laiba leidjad kindlaks, et wäikese apparaadirikke tõttu oli külmetusruumi temperatuur täitsa normaal.

Nii siis oli külm ainult tema enese mõttekujutus olnud.

Sarnaseid katseid on tehtud teadusemeeste poolt mitmel pool, mis suguste tagajärjed on selgesti näidanud, kui suur mõju mõttekujutusel inimese üle on.

Wõimatu on aga see, et keegi ettekujutuse wõime abil pattudest ning igawesest hukkumisest äralumastatud saab. Selle puhul on tarwis usaldada armulist Jumalat, kes annud oma Poja lunastamiseks pattudest.

Ürgu kujutagu omale keegi ette, et patt on andeks antud, kui ta weel armas on. Kõige parem tunnistus, et patt andeks antud on, on patu mõju murdmine ning temale mitte allumine. Kiri ütleb: „Kui keegi oma üleastumist finni katab, ei lähe see temale forda; aga kes tunnistab ja maha jätab, selle peale halastatakse“. Op. f. 28, 13.

Kas oleme õnnelikud?

Küsi ühelt pinedalt, mis teda õnnelikuks teeks ja kindlasti saaksid sa wastuseks: filmawalgus. Waene püüab rikkaks saada, haige igatseb terwise järele, alati ühes kohas elaw isik soowiks reisida, töölisel on igatus puhkuse järele, rikas tahaks õnnelik ja kuningas waba olla. Snn on ikka harilikult see, meie ei omanda ja meie püüame wäga seda kätte saada ja teeme enestele palju muret ning peawalu et seda omandada.

Sealjuures on wäga jagedasti see, mille järele meie süda igatseb, alati kättesaadaw.

Sonnikumaa ühel künnal wäljendati kord need sõnad, mis meile on antud juhtnõõriks. Kes oma elus ja südames nende sõnade tõenduse on leidnud: „Kes oma elu ära kaotab, see leiab seda“, see on leidnud õnnetee.

Rõigeparemini unustatakse ennast kui teiste kasuks töötatakse. Kui teenimise waim meil elu enda meelewalla alla on wõtnud, siis saawad meie raskused, mis meile mõnikord alguses nii wäga juured paistid, ikka enam meie filmist kaduma.

Selle asemel et enda mõttes alati raskuseid pidada, olgu teiste aitamine meie meeles ja südames.

Üks parematest abinõudest, kuidas teisi aidata, sisaldub selles, kui meie neile hääd lugemisainet kätte muretseme, mis neile töö teed näitaks. Maailmas on wäga mitmesuguseid lugemismaterjaali, mis suguse seast nii mõnedki teosed wäga kasulikud lugeda; kuid pea kõik kirjandus käsitab ainult ajalikke ja paremal juhtumisel ilmalikke moraalseid aineid, luulet, kunsti ja muud. — Inimsoo waimulikud nõuded on pea täiesti unustusesse jäetud. Meil, kui S. P. Adw. on põhimõtteks, nii ihu kui waimu eest ühel mõddul hoolt kanda ja selleks on meil kõigiti otstarbekohane kirjandus käepärast, mis ajakohast waimlist toitu sisaldab. Kirjanduse kaudu on paljud hinged töö teed leidnud ja rõõmustawad end täna ilmawaate üle, mida nad selle kaudu omandanud.

Üks oja meie rikkalikust kirjanduswarast on iga S. P. Adw. tuntud „Tõe sõnumid“, mis oma 9. aastase ilmumise ajal paljudele on õnnistuseks olnud. Nii mitmedki on esi-

mised töö terad just eelnimetatud kuukirjast leidnud ja rõõmustawad end täna töö tundmise üle. Wast oleks iga liikmel kohane iseendalt küsida, kuidas on tema seisukoht meie kuukirja kohta? Kas hindame seda kuukirja ise ja kui palju oleme meie selleks lahkeid sõnu rääkinud, et seda teistele soowitada? Kui paljudesse perekondadesse oleme temale lahke wastuwõtte kindlustanud? Need on küsimused mis iga S. P. Adw. endale peaks ette seadma.

Meie osawõtte ja tulidus, mida sel wiisil awaldame, ei aitaks mitte üksi teisi, waid see kindlustaks ka meie eneste usku ja wõimaldaks meile seda rõõmu maitsta, mida ainult wabatahtlikus teenistuses olles tuntafsse. Kas ei peaks sellepärast iga liige loogu oma jõudu selleks tarwitama, et alganud aastal enam tegew olla ja kõike meie kirjandust kui ka kuukirja suuremal arwul laiendada? Püüame kõik selle eesmärgi poole siis wõime uuel aastal kindlasti õnnelikud ja rõõmsad olla.

Ilmus trükist:

„Sõna õigel ajal“

Raamat käsitab ilmawaateliisi küsimusi ja sündmusi usulisel, teaduslikel, poliitilisel, seltskondlikel ja majanduslikel alal.

Annab ülewaatliku pildi inimsoo tekkimisest ja tema wõitlusest töö ja wabaduse eest läbi aastatuhandete ja lõpeks selgitab hauataguse elu küsimust, spiritismi, okultismi ja m. andes igale selge mõiste, mis suguste waadete eest hoidma peame ja mis sugustele järgida wõib.

Raamat sisaldab 433 lhf. 33 pildiga.

Sind broschüüritult 375 mrf.

Kalinkori köide 550 mrf.

Saada Pealadus: Merepuiestee 14-a Tallinnas ja raamatumüütajatelt.

„Tõe Sõnumi“ aastatäigu hind on 180 m. Üksik ur. maksab 15 „

Wäljaandja: 1895 a. asutat. 7 p. Adw. Eesti Liit. Tellimised kui ka rahasaadetused saata Martha Raba'le Merepuiestee nr. 14-a Tallinnas.

Wastutaw toimetaja: M. Bärengrub, Posti tän. nr. 48, kort. 5, Narwas, kuhu kaastööd tulewad saata. D-U. „Narwa Kirjastusühisuse“ trükk, Narwas. 1926.